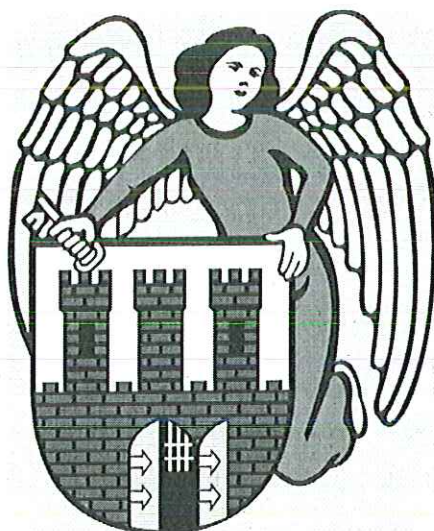

DZIAŁANIA MIASTA TORUNIA NA RZECZ DZIECI
I MŁODZIEŻY REALIZOWANE w 2022 r.
oraz PLAN DZIAŁAŃ na 2023 r.

GMINA MIASTA TORUŃ
TORUŃ 2022

I. Część wstępna:

a. działania i cele operacyjne na okres 2022-2023, na rzecz dzieci i młodzieży w mieście

Cele operacyjne na okres 2022-2023 obejmują osiem głównych obszarów:

- **Obszar I: dostęp do edukacji dla dzieci i młodzieży**, poprzez kontynuowanie polityki edukacyjnej miasta, zapewnienie wszystkim dzieciom i młodzieży dostępu do bezpłatnej edukacji oraz wsparcie w korzystaniu z opieki dla niemowląt i dzieci młodszych.

PRIORYTET I – Każde dziecko ma prawo do wysokiej jakości edukacji i rozwoju.

PRIORYTET IV – Każde dziecko ma prawo do uczestnictwa w życiu kulturalnym i społecznym miasta.

PRIORYTET V – Każde dziecko ma prawo do godnych warunków życia.

- **Obszar II: dziecko w rodzinie**, poprzez wdrożenie rozwiązań dla przeciwdziałania przemocy, w tym rówieśniczej i w szkołach, kontynuacja działań w zakresie opieki nad małym dzieckiem oraz wsparcie domów pieczy zastępczej.

PRIORYTET II – Każde dziecko ma prawo do życia w przyjaznym i bezpiecznym środowisku.

PRIORYTET III – Każde dziecko ma prawo do życia w zdrowiu.

PRIORYTET IV – Każde dziecko ma prawo do uczestnictwa w życiu kulturalnym i społecznym miasta.

PRIORYTET V – Każde dziecko ma prawo do godnych warunków życia.

- **Obszar III: wsparcie dla dzieci i młodzieży zagrożonej ubóstwem**, poprzez tworzenie rozwiązań wspierających rozwój zainteresowań pozaszkolnych, ułatwienie docierania na zajęcia pozalekcyjne i uczestniczenie w życiu społecznym i rówieśniczym, a także zwiększenie dostępu do środków higienicznych dla dziewczynek w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.

PRIORYTET II – Każde dziecko ma prawo do życia w przyjaznym i bezpiecznym środowisku.

PRIORYTET IV – Każde dziecko ma prawo do uczestnictwa w życiu kulturalnym i społecznym miasta.

PRIORYTET V – Każde dziecko ma prawo do godnych warunków życia.

**DZIAŁANIA MIASTA TORUNIA NA RZECZ DZIECI I MŁODZIEŻY REALIZOWANE w 2022 r.
oraz PLAN DZIAŁAŃ na 2023 r.**

➤ **Obszar IV: podniesienie poziomu jakości zdrowia dzieci i młodzieży**, poprzez zwiększenie działań z zakresu edukacji zdrowotnej i żywieniowej oraz profilaktyki stomatologicznej, a także zwiększenie dostępu do środków higienicznych dla dziewczynek w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.

PRIORYTET III – Każde dziecko ma prawo do życia w zdrowiu.

PRIORYTET V – Każde dziecko ma prawo do godnych warunków życia.

➤ **Obszar V: poprawa poziomu bezpieczeństwa młodszych obywateli Torunia**, poprzez działania w zakresie poruszania się po drogach, poruszania się komunikacją miejską, pracy służb mundurowych w miejscach/na osiedlach z najwyższym poziomem przestępczości, których ofiarami są dzieci i młodzież, tworzenie przestrzeni bezpiecznych dla ofiar przemocy, ułatwienie dostępu do bezpłatnej pomocy psychologicznej, edukację w szkołach.

PRIORYTET II – Każde dziecko ma prawo do życia w przyjaznym i bezpiecznym środowisku.

PRIORYTET III – Każde dziecko ma prawo do życia w zdrowiu.

PRIORYTET V – Każde dziecko ma prawo do godnych warunków życia.

➤ **Obszar VI: przeciwdziałanie uzależnieniom od alkoholu, narkotyków, tytoniu, telefonu, komputera i Internetu, gier, zakupów, itp.**, poprzez zwiększenie oferty miasta w zakresie aktywności prozdrowotnych, terapeutycznych, sportowych kulturalnych i zajęć „off-line”.

PRIORYTET II – Każde dziecko ma prawo do życia w przyjaznym i bezpiecznym środowisku.

PRIORYTET III – Każde dziecko ma prawo do życia w zdrowiu.

PRIORYTET IV – Każde dziecko ma prawo do uczestnictwa w życiu kulturalnym i społecznym miasta.

PRIORYTET V – Każde dziecko ma prawo do godnych warunków życia.

➤ **Obszar VII: kultura, sport i rekreacja**, poprzez rozwój działań na rzecz sportu i rekreacji, a także rozwój działań w zakresie bibliotek, teatru, muzyki, plastyki, szeroko rozumianej sztuki, a także poszukiwania i rozwijania talentów i pasji.

PRIORYTET II – Każde dziecko ma prawo do życia w przyjaznym i bezpiecznym środowisku.

PRIORYTET IV – Każde dziecko ma prawo do uczestnictwa w życiu kulturalnym i społecznym miasta.

PRIORYTET V – Każde dziecko ma prawo do godnych warunków życia.

**DZIAŁANIA MIASTA TORUNIA NA RZECZ DZIECI I MŁODZIEŻY REALIZOWANE w 2022 r.
oraz PLAN DZIAŁAŃ na 2023 r.**

➤ **Obszar VIII: podniesienie poziomu współdecydowania dzieci i młodzieży w życiu szkolnym i miejskim, poprzez powołanie Młodzieżowej Rady Miasta (MRM) przy Radzie Miasta Torunia.**

PRIORYTET IV – Każde dziecko ma prawo do uczestnictwa w życiu kulturalnym i społecznym miasta.

PRIORYTET V – Każde dziecko ma prawo do godnych warunków życia.

Niezbędne koszty realizacji ww. działań realizowanych w ramach programu UNICEF Polska „Miasto Przyjazne Dzieciom”, pokrywane będą w ramach budżetu Gminy Miasta Toruń, budżetu państwa oraz z innych źródeł zewnętrznych pozyskiwanych na bieżąco.

II. Część główna

a. Działania

Diagnoza sytuacji dzieci w Toruniu została przeprowadzona w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych. W trybie on line uczniowie wypełnili 3245 ankiet, na podstawie których powstał szczegółowy raport z przeprowadzonej diagnozy. Na podstawie wniosków uzyskanych z analizy danych oraz analizy SWOT, przygotowano listę działań realizowanych w 2022 r. oraz do podjęcia w dalszych etapach realizacji planu działań 2023 rok. Wskaźniki realizacji celów i zadań na lata 2022 – 2023 stanowią integralny element ewaluacji i monitoringu wszelkich działań podjętych przez miasto Toruń w obszarze uzależnień, przeciwdziałania, profilaktyki i rozwiązywania problemów z nimi związanych. Ewaluacja Planu Działania przeprowadzana będzie raz na dwa lata, w formie ankiety wypełnianej przez realizatorów projektu i analizowana przez odpowiednie organy nadzorcze w Urzędzie Miasta.

Poniżej przedstawiono procedury monitoringu i wskaźniki realizacji działań do poszczególnych obszarów, z założeniem możliwości wykorzystania części z nich.

Obszar I: dostęp do edukacji dla dzieci i młodzieży

Zadania z zakresu edukacji dzieci i młodzieży:

- Budowa nowej szkoły podstawowej z oddziałami przedszkolnymi, przy ul. Strzałowej 15 w Toruniu;
- Utworzenie Zespołu Szkół nr 19 poprzez połączenie nowo powstałej Szkoły Przystosowanej do Pracy nr 19 ze Szkołą Podstawową Specjalną o tym samym numerze;
- Wsparcie psychologiczne dla uczniów i rodziców;
- Kontynuacja programów stypendialnych;
- Zakup pomocy dydaktycznych dla uczniów i nauczycieli oraz wsparcie rozwoju kadry nauczycielskiej;
- Zwiększenie zakresu działań profilaktycznych i edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania zjawisku przemocy w szkole, a w szczególności w Internecie i zagrożeń z tym związanych;
- Propagowanie różnorodnych form spędzania wolnego czasu, profilaktyka uzależnień i promocja zdrowego stylu życia;

**DZIAŁANIA MIASTA TORUNIA NA RZECZ DZIECI I MŁODZIEŻY REALIZOWANE w 2022 r.
oraz PLAN DZIAŁAŃ na 2023 r.**

Cel szczegółowy 1.1: działania wspierające rozwój i edukację nauczycieli

- Wskaźniki:
- liczba realizowanych programów;
  - liczba nauczycieli korzystających z programów.

Cel szczegółowy 1.2: zapewnienie odpowiednich warunków i środowiska do nauki

- Wskaźniki:
- liczba nowopowstałych miejsc nauki;
  - liczba uczniów otrzymujących stypendia;
  - liczba uczniów korzystających z opieki medycznej;
  - liczba uczniów korzystających z nowych miejsc nauki;
  - liczba dzieci korzystających z oddziałów przedszkolnych.

Cel szczegółowy 1.3: wsparcie młodzieży

- Wskaźniki:
- liczba osób korzystających ze wsparcia psychologicznego i działań profilaktycznych;
  - liczba szkół, które przystąpiły do działań profilaktycznych i edukacyjnych;
  - liczba programów profilaktycznych skierowana do dzieci i młodzieży;
  - liczba szkół korzystających z działań edukacyjnych, prowadzonych przez organizacje pozarządowe;
  - liczba beneficjentów (dzieci i młodzież szkolna).

Obszar II: dziecko w rodzinie

Zadania w zakresie sytuacji dzieci w rodzinie:

- Organizacja programów podwyższających kompetencje wychowawcze rodziców, terapeutów i wychowawców;
- Wsparcie istniejących miejsc pomocy dla dzieci i rodzin z problemem alkoholowym, świetlic środowiskowych.

Zadania w zakresie opieki nad małym dzieckiem:

- Przeprowadzenie remontów, prac adaptacyjnych mających na celu zapewnienie jak najlepszych warunków lokalowo-organizacyjnych w obiektach przedszkolnych;
- Zachowanie pełnej dostępności do edukacji przedszkolnej dla dzieci w wieku 3-6 lat;

DZIAŁANIA MIASTA TORUNIA NA RZECZ DZIECI I MŁODZIEŻY REALIZOWANE w 2022 r. oraz PLAN DZIAŁAŃ na 2023 r.

- Poszerzona oferta edukacyjna - realizacja dodatkowych zajęć ukierunkowana na indywidualne potrzeby wychowanków m.in. prowadzenie zajęć z logopedii, gimnastyki korekcyjnej, rytmiki;
- Wykorzystanie obecnego potencjału lokalowego toruńskich przedszkoli i kontynuacja modernizacji obiektów przedszkolnych;
- Przeprowadzenie kampanii społecznych z zakresu promocji rodzicielstwa zastępczego;
- Wprowadzenie tzw. toruńskiego bonu żłobkowego dla rodziców dzieci uczęszczających do niepublicznych placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.
- Zachowanie dostępności do miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 zarówno w placówkach miejskich jak i niepublicznych.

Zadania z zakresu pieczy zastępczej:

- Ułatwienie procedur tworzenia pieczy zastępczej wśród dalszych członków rodziny osoby małoletniej;
- Organizacja programów wspierających już istniejące domy zastępcze;
- Promocja rodzicielstwa zastępczego, budowanie pozytywnego wizerunku rodzin zastępczych oraz prowadzenie działań na rzecz pozyskiwania nowych rodzin zastępczych;
- Prowadzenie pracy z usamodzielniającymi się wychowankami oraz wspomaganie usamodzielnianych wychowanków w oparciu o różne formy wsparcia.

Cel szczegółowy 2.1: organizacja zajęć podwyższających kompetencje wychowawcze rodziców, terapeutów i wychowawców

- Wskaźniki:
- liczba zrealizowanych programów lub trwających programów wieloletnich;
  - liczba osób korzystających z zajęć, w tym młodzieży;
  - liczba dzieci korzystających ze świetlic środowiskowych;

Cel szczegółowy 2.2: poprawa funkcjonalności placówek wychowawczych dla dzieci

- Wskaźnik:
- liczba zakupionych pomocy dydaktycznych;
  - liczba placówek wychowawczych, które otrzymały nowe pomoce dydaktyczne;
  - rodzaje dodatkowych zajęć skierowanych do dzieci w placówkach wychowawczych;

DZIAŁANIA MIASTA TORUNIA NA RZECZ DZIECI I MŁODZIEŻY REALIZOWANE w 2022 r.
oraz PLAN DZIAŁAŃ na 2023 r.

- liczba placówek wychowawczych oferujących dodatkowe zajęcia;
- liczba miejsc w żłobkach;
- liczba rodzin korzystających z bonu żłobkowego.

Cel szczegółowy 2.3: rodzicielstwo zastępcze

- Wskaźnik:
- liczba nowych rodzin zastępczych w danym roku;
  - liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w danym roku;
  - liczba programów wspierających pieczę zastępczą;
  - liczba podjętych inicjatyw promocyjnych;

Cel szczegółowy 2.4: wsparcie usamodzielniających się wychowanków placówek zastępczych:

- Wskaźniki:
- liczba wychowanków korzystających z zajęć usamodzielniających;
  - liczba inicjatyw skierowanych do wychowanków;

Obszar III: wsparcie dla dzieci i młodzieży zagrożonej ubóstwem

Zadania z zakresu przeciwdziałaniu ubóstwu:

- Poszerzenie oferty w ramach Karty Dużej Rodziny, poprzez nawiązanie współpracy z 2 przedsiębiorcami wychodzącymi z ofertą do dzieci i młodzieży;
- Podjęcie współpracy z 2 organizacjami pozarządowymi, realizującymi bezpłatne zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży;
- Kontynuacja działań w zakresie pomocy dziewczętom w dostępie do bezpłatnych pakietów produktów higienicznych niezbędnych podczas menstruacji.

Cel szczegółowy 3.1: organizacja bezpłatnych zajęć pozalekcyjnych

- Wskaźniki:
- liczba zrealizowanych programów lub trwających programów wieloletnich;
  - liczba dzieci/rodzin korzystających z bezpłatnych zajęć.

Cel szczegółowy 3.2: programy pomocowe dla dzieci z najuboższych rodzin

- Wskaźniki:
- liczba przyznanych dotacji;
  - liczba wydanych Kart Dużej Rodziny.

**DZIAŁANIA MIASTA TORUNIA NA RZECZ DZIECI I MŁODZIEŻY REALIZOWANE w 2022 r.
oraz PLAN DZIAŁAŃ na 2023 r.**

Cel szczegółowy 3.3: montaż w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych szafek na artykuły higieniczne dla dziewcząt

Wskaźnik: - liczba zamontowanych szafek w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.

Obszar IV: podniesienie poziomu jakości zdrowia dzieci i młodzieży

Zadania z zakresu zdrowia dzieci i młodzieży:

- Poprawa funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami w obszarze integracji społecznej, przestrzeganie praw tych osób;
- Kontynuacja programu likwidacji barier architektonicznych, cyfrowych, technicznych i w komunikowaniu dla osób ze szczególnymi potrzebami;
- Zwiększenie dostępności do programów promujących zdrowy styl życia mających wpływ na ograniczenie skutków niepełnosprawności;
- Działania zmierzające do zwiększenia dostępności do diagnostyki w zakresie chorób cywilizacyjnych;
- Kontynuacja i realizacja nowych programów polityki zdrowotnej, profilaktycznych i edukacji prozdrowotnej;
- Kontynuacja działań w zakresie pomocy dziewczętom i kobietom w dostępie do bezpłatnych pakietów produktów higienicznych niezbędnych podczas menstruacji.

Cel szczegółowy 4.1: programy profilaktyczne z zakresu zdrowia skierowane do dzieci i młodzieży:

Wskaźniki: - liczba realizowanych programów;
- liczba dzieci/rodzin korzystających z programów;
- rodzaje programów profilaktycznych;
- rodzaje podejmowanych działań w zakresie diagnostyki chorób cywilizacyjnych;

Cel szczegółowy 4.2.: Wsparcie dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością:

Wskaźniki: - rodzaje podejmowanych działań na rzecz promowania i przestrzegania praw dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością;
- liczba programów promujących zdrowy styl życia skierowanych do dzieci z niepełnosprawnością;

- liczba nowych udogodnień architektonicznych w danym roku;
- rodzaje działań służących likwidacji barier cyfrowych i technologicznych dla dzieci/ rodziców z niepełnosprawnością.

Cel szczegółowy 4.3: Program „POMAGAMY – Toruński program wsparcia rodzin wychowujących dzieci z niepełnosprawnością mieszkających na terenie Gminy Miasta Toruń na lata 2019 – 2023”

Wskaźnik: - liczba rodzin otrzymujących świadczenie.

Obszar V: poprawa poziomu bezpieczeństwa młodszych obywateli Torunia

Zadania w zakresie bezpieczeństwa w mieście i poza nim:

- Wprowadzenie zajęć edukacyjnych o zachowaniu bezpieczeństwa w mieście i poza nim, z udziałem przedstawicieli władz mundurowych i medycznych (policja, straż miejska, straż pożarna, ratownicy medyczny/lekarze);

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy fizycznej i psychicznej oraz dyskryminacji:

- Dofinansowanie placówek edukacyjnych, w celu zwiększenia zatrudnienia psychologów szkolnych;
- Tworzenie miejsc spotkań dla dzieci i młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym (świetlice), placówki wsparcia dziennego w celu zwiększenia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży oraz zmniejszenia zachowań autodestrukcyjnych;
- Podjęcie współpracy z organizacjami pozarządowymi, zajęcia z psychologiem i policją, celem zwiększenia świadomości wyrządzania krzywdy psychicznej i fizycznej ofiarom molestowania seksualnego;
- Podjęcie współpracy z organizacjami pozarządowymi, zajęcia z psychologiem, psychiatrą i policją, celem zmniejszenia zachowań autodestrukcyjnych wśród dzieci i młodzieży.

Cel szczegółowy 5.1: Edukacja dzieci i młodzieży z zakresu bezpiecznego poruszania się po mieście

Wskaźniki: - liczba godzin edukacyjnych;
- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach edukacyjnych;

- rodzaje realizowanych programów.

Cel szczegółowy 5.2: Tworzenie przestrzeni bezpiecznych dla ofiar przemocy, szczególnie w zakresie przemocy seksualnej

Wskaźniki: - liczba jednostek udzielających pomocy psychologicznej i psychiatrycznej ofiarom przemocy;
- liczba dzieci korzystających z pomocy;
- rodzaje udzielonej pomocy.

Cel szczegółowy 5.3: Ułatwienie dostępu do bezpłatnej pomocy psychologicznej

Wskaźniki: - liczba organizacji pozarządowych oferujących pomoc, szczególnie w zakresie przeciwdziałania zachowaniom destrukcyjnym;
- liczba osób, którym udzielono bezpłatnej pomocy psychologicznej;
- liczba godzin terapii;
- rodzaje udzielonej pomocy psychologicznej.

Cel szczegółowy 5.4: Działania edukacyjne z zakresu wykluczenia społecznego, realizowane w szkołach

Wskaźniki: - liczba placówek realizujących działania edukacyjne;
- liczba uczniów biorących udział w zajęciach edukacyjnych;
- rodzaje podejmowanych działań.

Obszar VI: przeciwdziałanie uzależnieniom od alkoholu, narkotyków, tytoniu, telefonu, komputera i Internetu, gier, zakupów, itp.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane powinny być poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej:

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od spożywania alkoholu;
- działalność wychowawczą i informacyjną;
- ograniczanie dostępności alkoholu;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;

- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;

Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii wykonywane są przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej:

- działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;
- ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych;
- zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii;

Cel szczegółowy 6.1: działania edukacyjne z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom substancjalnym i behawioralnym

- Wskaźniki:
- liczba realizowanych programów;
  - liczba placówek biorących udział w programach;
  - liczba beneficjentów projektów (uczniowie, rodzice, nauczyciele, pedagodzy);
  - liczba zredukowanych lub wyeliminowanych czynników ryzyka;

Cel szczegółowy 6.2: działania prozdrowotne miasta, będące alternatywą spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież

- Wskaźniki:
- liczba realizowanych działań prozdrowotnych;
  - liczba zaproponowanych zajęć „off-line”;
  - liczba osób korzystających z zajęć „off-line”
  - liczba wspartych instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych;
  - liczba organizacji pozarządowych współpracująca przy realizacji Programu.

Cel szczegółowy 6.3: organizacja zajęć terapeutycznych dla dzieci i młodzieży uzależnionej

- Wskaźniki:
- liczba spotkań grup samopomocowych;
  - liczba spotkań grup terapeutycznych;
  - liczba osób korzystających z zajęć;
  - liczba wspartych instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych;

- liczba organizacji pozarządowych współpracująca przy realizacji Programu;

Obszar VII: kultura, sport i rekreacja

Zadania z zakresu sportu, rekreacji i kultury:

- Wzmocnienie świadomości społecznej rodziców, że warto zachęcać dzieci do aktywności fizycznej, zarówno sportowej jak i rekreacyjnej.
- Przeprowadzenie kampanii społecznych zachęcających do regularnych ćwiczeń.
- Aktywizacja dzieci do uczestniczenia w życiu sportowym Torunia, poprzez organizację zajęć ze znanymi sportowcami.
- Aktualizacja rozszerzenia miejskiej oferty wypoczynku dla Rodzin z dziećmi odwiedzających Toruń.
- Poszerzenie i uatrakcyjnienie oferty miejskiej w zakresie rekreacji na świeżym powietrzu.
- Poszerzenie i uatrakcyjnienie oferty miejskiej w zakresie wydarzeń kulturalnych dedykowanych dzieciom i młodzieży;
- Kontynuacja działań propagujących formy spędzania wolnego czasu poprzez rozwijanie pasji i odkrywanie talentów dzieci i młodzieży, prowadzących działania rozwijające z zakresu nauki gry na instrumentach muzycznych, nauki śpiewu, zajęć plastycznych, tanecznych, nauki gry w szachy itp.

Cel szczegółowy 7.1: programy zakresu kultury fizycznej i rekreacji

- Wskaźniki:
- liczba realizowanych programów;
  - liczba szkół biorących czynny udział w realizacji projektów profilaktycznych.

Cel szczegółowy 7.2: programy poszerzające dostęp do kultury (teatr, muzyka, zajęcia plastyczne)

- Wskaźniki:
- liczba realizowanych programów;
  - liczba szkół biorących czynny udział w poszerzaniu dostępu do kultury.

Cel szczegółowy 7.3: działania rozwijające pasję i talenty dzieci i młodzieży

- Wskaźniki:
- liczba realizowanych programów;
  - liczba dzieci/rodzin biorących udział w zajęciach.

Obszar VIII: podniesienie poziomu współdecydowania dzieci i młodzieży w życiu szkolnym i miejskim

Zadania z zakresu współdecydowania dzieci

- Działania edukacyjne w szkołach z zakresu praw dziecka;
- Propagowanie znaczenia współdecydowania dzieci w decyzjach zapadających w ich sprawie w mieście;
- Tworzenie programów/konkursów dla szkół, których celem będzie zaangażowanie ucznia w życie społeczne klasy i szkoły;
- Utworzenie kanału komunikacji pomiędzy dziećmi/młodzieżą a Radą Miasta Torunia, w celu poznania preferencji i zainteresowań tej grupy mieszkańców;
- Propagowanie aktywności miejskich, na które duży wpływ miałiby reprezentanci młodszych obywateli Torunia;
- Przeprowadzenie akcji informacyjnych wśród młodzieży szkolnej nt. możliwości ich wpływu na podejmowane decyzje w mieście – kontekst budżetu obywatelskiego;
- Obchody Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka (20.11.2023 r.)
- Powołanie Młodzieżowej Rady Miasta.

Cel szczegółowy 8.1: Powołanie Młodzieżowej Rady Miasta

- Wskaźniki:
- liczba kandydatów do MRM;
  - liczba radnych MRM;
  - liczba zrealizowanych sesji;
  - liczba złożonych propozycji i projektów;
  - liczba decyzji Rady Miasta Torunia, które uwzględniły stanowisko MRM;

Cel szczegółowy 8.2.: partycypacja dzieci i młodzieży oraz edukacja o prawach dziecka

- Wskaźniki:
- liczba działań promujących zaangażowanie dzieci i młodzieży;
  - liczba szkół realizujących działania w zakresie edukacji o prawach dziecka;

**DZIAŁANIA MIASTA TORUNIA NA RZECZ DZIECI I MŁODZIEŻY REALIZOWANE w 2022 r.
oraz PLAN DZIAŁAŃ na 2023 r.**

- liczba szkół uczestniczących w Obchodach Międzynarodowego Dnia
Praw Dziecka 2023.

b. Harmonogram i źródła finansowania

Działania	Zakres czasowy	Źródło finansowania	Realizator
Obszar I : dostęp do edukacji dla dzieci i młodzieży			
<ul style="list-style-type: none"> Budowa nowej szkoły podstawowej z oddziałami przedszkolnymi przy ul. Strzałowej 15 w Toruniu; 	IX 2022 r. – XII 2024 r.	GMT + dofinansowanie w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych	WliR, WE, podmiot zewnętrzny
<ul style="list-style-type: none"> Utworzenie Zespołu Szkół nr 19, dzięki połączeniu nowo powstałej Szkoły Przysposabiającej do Pracy nr 19 ze Szkołą Podstawową Specjalną o tym samym numerze; 	IX 2022 r.	GMT	WE, jednostki oświatowe , podmioty zewnętrzne
<ul style="list-style-type: none"> Wsparcie psychologiczne dla uczniów i rodziców; 	Zadanie stałe	GMT	WE, podmioty zewnętrzne
<ul style="list-style-type: none"> Kontynuacja programów stypendialnych; 	Zadanie stałe	GMT	WE
<ul style="list-style-type: none"> Zakup pomocy dydaktycznych dla uczniów i nauczycieli; 	Zadanie stałe	GMT	WE
<ul style="list-style-type: none"> Zwiększenie zakresu działań profilaktycznych i edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania zjawisku przemocy w szkole, a w szczególności w Internecie i zagrożeń z tym związanych; 	Zadanie stałe	GMT	WE, jednostki oświatowe , podmioty zewnętrzne
<ul style="list-style-type: none"> Propagowanie form spędzania wolnego czasu, profilaktyka uzależnień i promocja zdrowego stylu życia; 	Zadanie stałe	GMT	WE, WZiPS, jednostki oświatowe , podmioty zewnętrzne
Obszar II : dziecko w rodzinie			
Zadania w zakresie sytuacji dzieci w rodzinie: <ul style="list-style-type: none"> Organizacja programów podwyższających kompetencje wychowawcze rodziców, terapeutów i wychowawców; Wsparcie istniejących miejsc pomocy dla dzieci i rodzin z problemem alkoholowym, świetlic środowiskowych, placówek wsparcia dziennego. 	Zadania stałe		WE, WZiPS
	Zadania stałe		WE, TCUS
Zadania w zakresie opieki nad małym dzieckiem: <ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzenie remontów, prac adaptacyjnych mających na celu 	Zadanie stałe	GMT	WliR, WE

**DZIAŁANIA MIASTA TORUNIA NA RZECZ DZIECI I MŁODZIEŻY REALIZOWANE w 2022 r.
oraz PLAN DZIAŁAŃ na 2023 r.**

<p>zapewnienie jak najlepszych warunków lokalowo-organizacyjnych w obiektach przedszkolnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zachowanie pełnej dostępności do edukacji przedszkolnej dla dzieci w wieku 3-6 lat; • Poszerzona oferta edukacyjna - realizacja dodatkowych zajęć ukierunkowana na indywidualne potrzeby wychowanków m.in. prowadzenie zajęć z logopedii, gimnastyki korekcyjnej, rytmiki; • Wykorzystanie obecnego potencjału lokalowego toruńskich przedszkoli i kontynuacja modernizacji obiektów przedszkolnych; • Przeprowadzenie kampanii społecznych z zakresu promocji rodzicielstwa zastępczego; • Wprowadzenie tzw. toruńskiego bonu żłobkowego dla rodziców dzieci uczęszczających do niepublicznych placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. 	Zadanie stałe	GMT	WE, jednostki oświatowe
	Zadanie stałe	GMT	WE, jednostki oświatowe
	Zadanie stałe	GMT	WE, jednostki oświatowe
	Zadanie stałe	GMT	MOPR, TCUS
	Wrzesień – grudzień 2022, kontynuacja w 2023 r.	GMT	WZiPS, TCŚR
<p>Zadania z zakresu pieczy zastępczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ułatwienie procedur tworzenia pieczy zastępczej wśród dalszych członków rodziny osoby małoletniej; • Organizacja programów wspierających już istniejące domy zastępcze; • Promocja rodzicielstwa zastępczego, budowanie pozytywnego wizerunku rodzin zastępczych oraz prowadzenie działań na rzecz pozyskiwania nowych rodzin zastępczych; • Prowadzenie pracy z usamodzielniającymi się wychowankami oraz wspomaganie usamodzielnianych wychowanków w oparciu o różne formy wsparcia. 	Zadanie stałe	GMT, budżet Państwa	MOPR
	Zadanie stałe	GMT, budżet Państwa	MOPR
	2022 r.-2023 r.		MOPR, Fundacja EY
	Zadanie stałe	GMT, budżet Państwa	MOPR
Obszar III : wsparcie dla dzieci i młodzieży zagrożonej ubóstwem			
<ul style="list-style-type: none"> • Poszerzenie oferty w ramach Karty Dużej Rodziny, poprzez nawiązanie współpracy z 2 przedsiębiorcami wychodzącymi z ofertą do dzieci i młodzieży; 	2023	GMT	TCŚR, TCUS

**DZIAŁANIA MIASTA TORUNIA NA RZECZ DZIECI I MŁODZIEŻY REALIZOWANE w 2022 r.
oraz PLAN DZIAŁAŃ na 2023 r.**

<ul style="list-style-type: none"> Realizacja bezpłatnych zajęć pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży; Kontynuacja działań w zakresie pomocy dziewczętom i kobietom w dostępie do bezpłatnych pakietów produktów higienicznych niezbędnych podczas menstruacji. 	<p>Zadanie stałe</p> <p>XI.21-2023r.</p>	<p>GMT</p> <p>GMT, darowizny</p>	<p>TCUS, MDK, OPPDH, CAL, WE</p> <p>WZiPS, Fundacja NEUCA dla Zdrowia</p>
Obszar IV: podniesienie poziomu jakości zdrowia dzieci i młodzieży			
<ul style="list-style-type: none"> Poprawa funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami w obszarze integracji społecznej, przestrzeganie praw tych osób; Kontynuacja programu likwidacji barier architektonicznych, cyfrowych, technicznych i w komunikowaniu dla osób ze szczególnymi potrzebami; Zwiększenie dostępności do programów promujących zdrowy styl życia mających wpływ na ograniczenie skutków niepełnosprawności; Działania zmierzające do zwiększenia dostępności do diagnostyki w zakresie chorób cywilizacyjnych; Kontynuacja i realizacja nowych programów polityki zdrowotnej, profilaktycznych i edukacji prozdrowotnej; Kontynuacja Programu „POMAGAMY – Toruński program wsparcia rodzin wychowujących dzieci z niepełnosprawnością mieszkających na terenie Gminy Miasta Toruń na lata 2019 – 2023” 	<p>Zadanie stałe</p> <p>Zadanie stałe</p> <p>Zadania stałe</p> <p>2023 r.</p> <p>Zadania stałe</p> <p>2019-2023</p>	<p>GMT, PFRON</p> <p>GMT</p> <p>GMT, PFRON</p> <p>GMT, NFZ</p> <p>GMT, NFZ</p> <p>GMT</p>	<p>WZiPS, MOPR, TCUS, organizacje pozarządowe</p> <p>WZiPS, BOU</p> <p>WZiPS, TCUS</p> <p>WZiPS, JST, podmioty zewnętrzne</p> <p>WZiPS, instytucje realizujące poszczególne programy zdrowotne</p> <p>TCŚR</p>
Obszar V : poprawa poziomu bezpieczeństwa młodszych obywateli Torunia			
<p>Zadania w zakresie bezpieczeństwa w mieście i poza nim:</p> <ul style="list-style-type: none"> Wprowadzenie zajęć edukacyjnych o zachowaniu bezpieczeństwa w mieście i poza nim, z udziałem przedstawicieli władz mundurowych i medycznych (policja, straż miejska, straż pożarna, ratownicy medyczni/lekarze); 	<p>III-VI 2023</p>	<p>GMT</p>	<p>WE, Straż Miejska</p>

**DZIAŁANIA MIASTA TORUNIA NA RZECZ DZIECI I MŁODZIEŻY REALIZOWANE w 2022 r.
oraz PLAN DZIAŁAŃ na 2023 r.**

<p>Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy fizycznej i psychicznej oraz dyskryminacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dofinansowanie placówek edukacyjnych, w celu zwiększenia zatrudnienia psychologów szkolnych; • Tworzenie miejsc spotkań dla dzieci i młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym (świetlice środowiskowe, placówki wsparcia dziennego), w celu zwiększenia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży oraz zmniejszenia zachowań autodestrukcyjnych; • Podjęcie współpracy z organizacjami pozarządowymi, zajęcia z psychologiem i policją, celem zwiększenia świadomości wyrządzania krzywdy psychicznej i fizycznej ofiarom molestowania seksualnego; • Podjęcie współpracy z organizacjami pozarządowymi, zajęcia z psychologiem, psychiatrą i policją, celem zmniejszenia zachowań autodestrukcyjnych wśród dzieci i młodzieży. 	<p>Zadanie stałe</p> <p>2023</p> <p>2023</p>	<p>GMT</p> <p>GMT, środki zewnętrzne</p> <p>GMT</p> <p>GMT</p>	<p>WE</p> <p>TCUS, organizacje pozarządowe, CAL</p> <p>TCUS, organizacje pozarządowe, CAL</p> <p>TCUS, organizacje pozarządowe, CAL</p>
<p align="center">Obszar VI : przeciwdziałanie uzależnieniom od alkoholu, narkotyków, tytoniu, telefonu, komputera i Internetu, gier, zakupów, itp.</p>			
<p>Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane powinny być poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od spożywania alkoholu; • działalność wychowawczą i informacyjną; • ograniczanie dostępności alkoholu; • leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu; • zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie; • przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (mediacje rodzinne) 	<p>IV kwartał 2022- 2023 r.</p> <p>Zadanie stałe</p> <p>Zadanie stałe</p> <p>Zadanie stałe</p> <p>2022-2023</p>	<p>GMT</p> <p>GMT</p> <p>GMT</p> <p>GMT</p> <p>GMT</p> <p>EFS+GMT</p>	<p>WZiPS, WKu, WSiR, Organizacje pozarządowe, Instytucje kultury</p> <p>WE, TCUS</p> <p>WE, WZiPS IW</p> <p>TCUS</p> <p>WZiPS, TCUS, MOPR</p>

**DZIAŁANIA MIASTA TORUNIA NA RZECZ DZIECI I MŁODZIEŻY REALIZOWANE w 2022 r.
oraz PLAN DZIAŁAŃ na 2023 r.**

Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii wykonywane są przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, w szczególności przez: <ul style="list-style-type: none"> • działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą; • leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych; • ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych; • zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii;	IV kwartał 2022- 2023 r.	GMT	WZiPS, WE Organizacje pozarządowe, Instytucje kultury
	IV kwartał 2022- 2023 r.	GMT	WZiPS, Organizacje pozarządowe
	IV kwartał 2022- 2023 r.	GMT	
	IV kwartał 2022- 2023 r.	GMT	WZiPS
Obszar VII : kultura, sport i rekreacja			
<ul style="list-style-type: none"> • Wzmocnienie świadomości społecznej rodziców, że warto zachęcać dzieci do aktywności fizycznej, zarówno sportowej jak i rekreacyjnej; • Przeprowadzenie kampanii społecznych zachęcających do regularnych ćwiczeń; • Aktywizacja dzieci do uczestniczenia w życiu sportowym Torunia, poprzez organizację zajęć ze znanymi sportowcami; • Aktualizacja rozszerzenia miejskiej oferty wypoczynku dla Rodzin z dziećmi odwiedzających Toruń; • Poszerzenie i uatrakcyjnienie oferty miejskiej w zakresie rekreacji na świeżym powietrzu; • Działania propagujące rozwijanie pasji i odkrywanie talentów dzieci i młodzieży, działania rozwijające z zakresu nauki gry na instrumentach muzycznych, nauki śpiewu, zajęć plastycznych, tanecznych, nauki gry w szachy itp.	Zadanie stałe	GMT	WSiR, organizacje pozarządowe
	Zadanie stałe	GMT	WSiR we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji
	Zadanie stałe	GMT	WSiR we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji
	Zadanie stałe	GMT	WSiR z WPiT
	Zadanie stałe	GMT	OPP Dom Harcerza, MDK, CAL, WSiR we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji
Obszar VIII : podniesienie poziomu współdecydowania dzieci i młodzieży w życiu szkolnym i miejskim			
<ul style="list-style-type: none"> • Działania edukacyjne z zakresu praw dziecka w szkołach podstawowych;	Zadanie stałe	GMT	WE, jednostki oświatowe

DZIAŁANIA MIASTA TORUNIA NA RZECZ DZIECI I MŁODZIEŻY REALIZOWANE w 2022 r.
oraz PLAN DZIAŁAŃ na 2023 r.

<ul style="list-style-type: none"> • Propagowanie znaczenia współdecydowania dzieci w decyzjach zapadających w ich sprawie w mieście; • Tworzenie programów/konkursów dla szkół, których celem będzie zaangażowanie ucznia w życie społeczne klasy i szkoły; • Utworzenie kanału komunikacji pomiędzy dziećmi/młodzieżą a Radą Miasta Torunia, w celu poznania preferencji i zainteresowań tej grupy mieszkańców; • Propagowanie aktywności miejskich, na które duży wpływ miałiby reprezentanci młodszych obywateli Torunia; • Przeprowadzenie akcji informacyjnych wśród młodzieży szkolnej nt. możliwości ich wpływu na podejmowane decyzje w mieście – kontekst budżetu obywatelskiego; • Obchody Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka • Utworzenie Młodzieżowej Rady Miasta.	Zadanie stałe	GMT	WE, jednostki oświatowe
	Zadanie stałe	GMT	WE, jednostki oświatowe
	Zadanie stałe	GMT	WE, jednostki oświatowe
	2023	GMT	WE, BRM
	XI.2022-2023	GMT	BRM, WE
	20.11.2023 r.	GMT	WE
	X.2022-III.2023	GMT	BRM

III. Część końcowa

a. Konsultacje społeczne

Konsultacje społeczne są sposobem uzyskiwania opinii, stanowisk i propozycji od instytucji i osób, których w pewien sposób dotkną – bezpośrednio lub pośrednio – skutki proponowanych przez administrację działań. To proces dialogu pomiędzy przedstawicielami władz a mieszkańcami, mający na celu zebranie głosów mieszkańców i w oparciu o nie podjęcie przez władze optymalnych decyzji w sprawach publicznych.

W ramach konsultacji przedstawiciele władz mogą przedstawiać obywatelom swoje plany dotyczące np. aktów prawnych (ich zmiany lub uchwalania nowych), inwestycji lub innych przedsięwzięć, które będą miały wpływ na życie i pracę obywateli, wysłuchiwać ich opinii na ten temat oraz informować o ostatecznych decyzjach, które zostaną podjęte.

Konsultacje społeczne są jedną z form partycypacji obywatelskiej, czyli włączania obywateli w podejmowanie decyzji dotyczących życia publicznego. Na tzw. drabinie partycypacji, porządkującej różne jej formy w zależności od tego, ile realnej mocy wpływania na decyzje publiczne oddają w ręce mieszkańców, konsultacje społeczne sytuują się mniej więcej „pośrodku stawki”: nie dają mieszkańcom bezpośredniego wpływu na decyzje (te są ostatecznie zarezerwowane dla władz), ale są też czymś więcej niż tylko informowaniem obywateli przez władze o planowanych działaniach – zakładają obustronną komunikację i nawiązanie relacji pomiędzy mieszkańcami a władzami i administracją.

Bezpośrednią podstawą prawną do przeprowadzenia konsultacji społecznych w samorządzie terytorialnym są przepisy następujących ustaw:

- a. konsultacje społeczne z mieszkańcami:
  - ustawa o samorządzie gminnym z 8 marca 1990 roku
  - ustawa o samorządzie powiatowym z 5 czerwca 1998 roku
- b. konsultacje społeczne z organizacjami pozarządowymi:
  - ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z 24 kwietnia 2003 roku.

Zgodnie z tymi przepisami rząd i jednostki samorządu terytorialnego mogą przeprowadzić konsultacje społeczne w wypadkach przewidzianych ustawą (wtedy często są one obowiązkowe) oraz w innych sprawach ważnych dla wspólnot samorządowych.

Dokładna procedura składania wniosku o przeprowadzenie konsultacji jest zawarta w Regulaminie konsultacji społecznych, stanowiącym załącznik do uchwały nr 508/13 Rady Miasta Torunia z dnia 21 lutego 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2020 r. poz. 3215).

W ramach konsultacji społecznych poruszane będą zagadnienia z Obszarów I-VIII celów strategicznych. Do konsultacji zaproszone zostaną organizacje pozarządowe oraz uczniowie.

b. Mechanizm aktywnej współpracy z dziećmi w mieście

Młodzieżowe rady tworzone są przez grupę młodych ludzi, którzy zostali wybrani przez swoich rówieśników w demokratycznych wyborach, organizowanych najczęściej w szkołach na terenie danego okręgu. Pełnią rolę reprezentacji młodzieży na danym terenie i mają na celu uwrażliwianie władz samorządowych na potrzeby młodych mieszkańców oraz wyrażanie opinii o działaniach organów samorządu terytorialnego w zakresie dotyczącym młodzieży. Młodzieżowi radni to osoby uczące się w szkołach ponadpodstawowych, rzadziej uczniowie szkół podstawowych.

Rada Miasta powołując młodzieżową radę, nadaje jej statut, który określa szczegółowe kompetencje i zasady działania oraz tryb wyboru radnych. Młodzieżowe rady mogą otrzymać formalne uprawnienie opiniowania uchwał rad gmin dotyczących młodzieży, a także inne kompetencje zbliżone do kompetencji komisji rad gmin.

W 2021, z inicjatywy pełnomocnika rządu ds. polityki młodzieżowej i Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem, dokonano zmian legislacyjnych dotyczących roli młodzieżowych rad przy Jednostkach Samorządu Terytorialnego, m.in. ustawowo umocowano młodzieżowe rady na poziomie powiatów i województw, a także zagwarantowano katalog kompetencji tych ciał (m.in. w zakresie inicjowania procesu uchwałodawczego, opiniowania aktów prawnych i podejmowania własnych inicjatyw na rzecz młodzieży), ułatwiono proces ich powoływania, umożliwiono młodzieżowym radnym wpływ na kształt statutu rady oraz zagwarantowano obsługę młodzieżowych rad przez urzędy poszczególnych Jednostek Samorządu Terytorialnego.

Młodzieżowa Rada Miasta (MRM) powinna funkcjonować na przejrzystych zasadach w zakresie jej powołania, zasad rekrutacji, regulaminu funkcjonowania, zasad współpracy z Radą Miasta Torunia oraz powinna posiadać plan działania na okres trwania kadencji.

Etapy prac nad powołaniem MRM są następujące - na sesji Rady Miasta Torunia w dniu 15.12.2022 r. zostały podjęte:

- 1) uchwała Rady Miasta Torunia w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Miasta Torunia i nadania jej statutu;
- 2) uchwała Rady Miasta Torunia w sprawie zarządzenia wyborów do Młodzieżowej Rady Miasta Torunia;
- 3) uchwała Rady Miasta Torunia w sprawie powołania Komisji Wyborczej do organizacji wyborów do Młodzieżowej Rady Miasta Torunia;
- 4) uchwała Rady Miasta Torunia w sprawie regulaminu pracy Komisji Wyborczej do organizacji wyborów do Młodzieżowej Rady Miasta Torunia.

MRM będzie składać się z przedstawicieli wybieranych w wyborach powszechnych, a prawo do głosowania otrzymają wszyscy mieszkańcy Torunia w wieku 14-19 lat. MRM będzie miała udostępnione przez miasto miejsce spotkań na prowadzenie własnych działań.

c. Działania obejmujące partycypację dzieci i młodzieży

Mając na uwadze zainteresowania grupy badanej oraz przedstawione przez nią propozycje, poniżej przedstawiono listę działań obejmujących partycypację dzieci i młodzieży z Torunia:

- Tworzenie propozycji nowych ofert miasta na spędzanie wolnego czasu dla dzieci, młodzieży i całych rodzin, m.in. festyny tematyczne (historyczne, komiksowe, bajkowe), parki rozrywki, sale gamingowe;
- Tworzenie propozycji wyglądu miejsc dedykowanych dzieciom i młodzieży (kawiarenki, lodowiska, boiska do gry w siatkówkę, tenisa ziemnego, torów rolkowych itp.)
- Tworzenie propozycji przeciwdziałania uzależnieniom wśród młodych osób, poprzez tworzenie kół zainteresowań w szkołach;
- Tworzenie propozycji przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży zagrożonych ubóstwem;
- Tworzenie propozycji przeciwdziałania przemocy w szkole, w drodze do domu i na podwórkach;
- Współdziałanie w akcjach profilaktycznych kierowanych do dzieci i młodzieży, z zakresu zdrowia, bezpieczeństwa w mieście, prozdrowotnych zachowań żywieniowych;
- Współdziałanie w decyzjach dotyczących zakupu sprzętów na wyposażenie szkół, placów zabaw, boisk i skateparków;
- Tworzenie przestrzeni dla integracji środowisk młodzieżowych;

- Współpraca z organizacjami pozarządowymi, kierującymi ofertę edukacyjną i aktywizującą dzieci i młodzież;
- Tworzenie propozycji działań z zakresu praktycznych elementów nauczania, które wchodziłyby w skład zainteresowań dzieci i młodzieży.

Działania Miasta Torunia mające na celu przeciwdziałanie dyskryminacji

Co roku Toruń przyłącza się do obchodów Międzynarodowego Dnia Tolerancji, obchodzonego 16 listopada. W ramach obchodów tego dnia organizowany jest Toruński Tydzień Tolerancji, podczas którego przygotowywane są tematyczne wydarzenia, warsztaty, panele dyskusyjne a także wydarzenia sportowe i kulturalne, gdzie na różnych płaszczyznach poruszana jest tematyka dyskryminacji i wykluczenia społecznego.

W programie Toruńskiego Tygodnia Tolerancji znajduje się wiele różnych wydarzeń: debaty, warsztaty, koncerty i organizowane są m.in.:

- ✓ „DZIEŃ ORIENTACJI” - spotkanie dla młodzieży i dorosłych w Dworze Artusa;
- ✓ „DZIEŃ NARODOWOŚCI/RAS” spotkanie dla dzieci, młodzieży i dorosłych w Muzeum Etnograficznym;
- ✓ Mecz tolerancji;
- ✓ Maraton filmów międzynarodowych;
- ✓ Tematyczne warsztaty kulinarne;
- ✓ Tematyczne warsztaty międzynarodowe.

Ponad to, z inicjatywy Prezydenta Miasta Torunia, w szkołach zorganizowane są zajęcia pozalekcyjne dotyczące przeciwdziałania przemocy, a w szczególności poświęcone zagadnieniom tolerancji i szacunku. Przeprowadzone zostały także szkolenia dla nauczycieli, żeby podnosić ich wiedzę w tym temacie.

Działania mające na celu pomoc dzieciom i młodzieży zagrożonej kryzysem humanitarnym na Ukrainie

Toruń podjął i nadal podejmuje różne formy pomocy i wsparcia uchodźców z Ukrainy, którzy na skutek wojny zostali zmuszeni do opuszczenia swojej ojczyzny i którzy znaleźli schronienie w Toruniu. Działania Torunia zmierzają do zapewnienia ofiarom wojny powrotu do normalnego funkcjonowania w naszym mieście, a do najważniejszych działań można zaliczyć:

- 1) zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia dla uchodźców - Gmina Miasta Toruń udostępniła na terenie miasta obiekty tymczasowego oraz długoterminowego zbiorowego zakwaterowania – łącznie na terenie miasta w 2022 r. zabezpieczono 1152 miejsca noclegowe;
- 2) wyremontowanie i przekazanie w 2022 r. na cele mieszkaniowe (zakwaterowanie długoterminowe) 2 budynków dla osób, które zadeklarowały chęć pobytu w naszym mieście – 58 miejsc;
- 3) bezpłatne przejazdy środkami komunikacji miejskiej (w 2022r.);
- 4) zapewnienie miejsc nauki i opieki dla ukraińskich dzieci w toruńskich szkołach, przedszkolach i żłobkach;
- 5) przekazywanie dla obywateli Ukrainy paczek zawierających żywność, środki czystości, odzież i inne potrzebne rzeczy codziennego użytku;
- 6) pomoc humanitarną do miasta partnerskiego Łucka w formie rzeczowej i osobowej, poprzez organizację zbiórek darów oraz zakup i transport produktów;
- 7) pomoc w zatrudnieniu dorosłych – Targi Pracy, Program zatrudnienia interwencyjnego uchodźców;
- 8) uruchomienie w 2022 r. Toruńskiej Infolinii - Ukraina - pod numerem telefonu uchodźcy otrzymywali pakiet niezbędnych informacji dotyczących m.in. zakwaterowania, uzyskania pomocy, ofert pracy, zajęć dla najmłodszych itp.;
- 9) ofertę licznych spotkań i imprez integracyjnych.

PODSUMOWANIE

W Toruniu od wielu lat inicjowane są działania, które mają wpływać na poprawę warunków życia mieszkańców w grodzie Kopernika. Konsekwentnie dążąc do zwiększania partycypacji mieszkańców w tworzeniu przyjaznego otoczenia, realizowana jest w naszym mieście idea współodpowiedzialności za jego funkcjonowanie. Wspierane są aktywne działania promujące model rodziny wielodzietnej i wielopokoleniowej. Z myślą o najmłodszych mieszkańcach powstają liczne projekty odpowiadające na ich potrzeby, także te sprzyjające utrzymaniu i poprawie ich zdrowia. Realizowane są cykliczne programy z zakresu profilaktyki zdrowotnej najmłodszych oraz dostępności do świadczeń zdrowotnych. Miasto inwestuje też w szkolną infrastrukturę, dzięki czemu systematycznie poszerza atrakcyjną ofertę szkolną, przedszkolną i żłobkową. W mieście funkcjonują również programy wspierania edukacji uzdolnionych uczniów, m.in. fundowane przez miasto stypendia uczniowskie. W Toruniu działają też wyspecjalizowane szkoły, należące do czołówki polskich ośrodków oświatowych w swoich kategoriach: Uniwersyteckie Liceum Ogólnokształcące czy Toruńska Szkoła Terapeutyczna. Koordynujemy duży projekt pieczy zastępczej, a ponad to na środowisko dziecięce nakierowana jest działalność większości instytucji kulturalnych Torunia. Dzieci korzystają również z wydzielonych programów sportowych skierowanych do ich środowiska – to setki szkolnych zawodów sportowych w ramach współzawodnictwa szkół. Wszystkie te działania potwierdzają fakt, że w Toruniu dobro dziecka to najwyższy priorytet, a doskonalenie już realizowanych oraz inicjowanie nowych działań na rzecz dzieci jest jednym z celów strategicznych miasta. Niniejszy dokument jest znaczącym narzędziem stanowiącym podsumowanie dotychczasowych działań Torunia na rzecz dzieci i młodzieży, a także daje podstawę do inicjowania i projektowania nowych inicjatyw na 2023 r., a jego aktualizacja będzie się odbywać cyklicznie, co 2 lata.

